

2015-05-28

TJÄNSTESKRIVELSE
FRN 2014/173

Fritidsnämnden

Bidrag till föreningar för preparering av skidspår

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden beslutar att i fast bidrag bevilja Järla Orientering och Skidor, Saltsjöbadens IF:s skidsektion och Boo Kanot och Skidklubb vardera 21 500 kr i stöd per skidsäsong.
2. Fritidsnämnden beslutar att i rörligt bidrag för utförda insatser bevilja Järla Orientering och Skidor och Saltsjöbadens IF:s skidsektion ersättning med 275 kronor/timme, efter inlämnad och godkänd redovisning. Totalt kan bidraget, inklusive fast del, ej överstiga takbeloppet 65 000 kronor per förening och säsong.
3. Fritidsnämnden tecknar från skidsäsongen 2015/16 tre-årig överenskommelse med berörda föreningar som förlängs tre år i sänder om uppsägning ej sker senast sex månader före löpande avtalstids utgång.

Sammanfattning

Fritidsnämnden har tidigare beslutat att ge kultur- och fritidsenheten i uppdrag att tillsammans med skidklubbar i kommunen inventera framtida behov för skidspårunderhåll. De föreningar som enheten fört dialog med är Järla Orientering och Skidor, Saltsjöbadens IF:s skidsektion och Boo Kanot och Skidklubb. I arbetet och som ett första steg beviljade nämnden i december 2014 Järla Orientering och Skidor samt Saltsjöbadens IF:s skidsektion ett ekonomiskt stöd för vintersäsongen 2014/15. Under våren 2015 har översynen fortsatt med syfte att se vilket kommunalt stöd som behövs, men också för att finna former för ett mer långsiktigt stöd utifrån föreningarnas totala kostnader.

Kultur- och fritidsenheten har nu upprättat ett förslag på hur stödet till preparering av skidspår kan utformas. I den nya modellen tar kommunen ett större ansvar än tidigare vilket ger föreningarna allmänt sett en ökad ersättningsnivå. Förslaget bygger på en mer långsiktig lösning som är hållbar och realistisk för såväl kommun som berörda föreningar. Samtidigt innebär det också att förutsättningarna mellan klubbarna blir mer likvärdiga. Under arbetet med översynen har dialog förts med berörda föreningar.

Stödet bygger på två ersättningsdelar. Ett fast bidrag på 21 500 kronor samt ett rörligt bidrag på 275 kr/timme för de arbete som utförs. Totalt kan bidraget inte överstiga fastlagt

takbelopp på 65 000 kronor per skidsäsong. Enheten föreslår att skriftlig överenskommelse ska tecknas med berörda föreningar om uppdrag och bidragsnivå.

Längdskidåkning är en populär idrott, motions- och rekreationsform. Ur friskvårdssynpunkt en fantastisk verksamhet som aktiverar många muskelgrupper, har låg skaderisk och erbjuder utevistelse med förhoppningsvis sol, frisk luft och naturupplevelser. Ur folkhälso-synpunkt är det därför viktigt att kommunen underlättar och möjliggör skidåkning på välpreparerade spår i så många kommundelar som möjligt. Att under vinterhalvåret möjliggöra bra preparerade skidspår i olika kommundelar för såväl skidföreningar som den breda allmänheten – är en kostnadseffektiv insats för att främja medborgarnas hälsa. Av alla som nyttjar spåren så är det sannolikt inte mer än fem procent som är medlemmar i föreningarna, resten minst 95 procent utgörs av allmänheten. Utifrån denna aspekt så blir kommunens bidrag till skidspårpreparering ett stöd som riktas främst till den breda allmänheten.

Ärendet

Fritidsnämnden beslöt hösten 2013 att ge dåvarande idrotts- och fritidsenheten i uppdrag att tillsammans med skidklubbar i kommunen inventera framtida behov för skidspårunderhåll. De föreningar som preparerar skidspår och som enheten fört en dialog med är Järla Orientering och Skidor, Saltsjöbadens IF:s skidsektion och Boo Kanot och Skidklubb. Vid sammanträdet i december 2014 beviljade nämnden, som ett första steg, Järla Orientering och Skidor samt Saltsjöbadens IF:s skidsektion ett ekonomiskt stöd för vintersäsongen 2014/15. Samtidigt uppmanade man kultur- och fritidsenheten att tillsammans med skidklubbarna slutföra inventeringen av framtida behov och förutsättningar.

Översynens syfte är att se vilket kommunalt stöd som behövs och att hitta former för ett mer långsiktigt stöd utifrån föreningarnas totala kostnader. Det är också viktigt att förutsättningarna mellan klubbarna blir mer likvärdiga. Samtliga föreningar är i behov av ökat kommunalt stöd för att kontinuerligt kunna göra bra preparerade skidspår (skoter, utrustning, drift, arbetstimmar mm).

Stöd tidigare år till skidspårpreparering

Nacka kommun har sedan lång tid tillbaks gett stöd till föreningar som preparerar skidspår i kommunen. Omfattning och former för stödet har sett olika ut beroende på förening och område.

Järla Orientering och Skidor

Föreningen lägger spår på ängarna mellan Källtorpsjön och Järlagården (Hästhagen). Ett system av slingor på flera ängar ihopkopplat med Hellasgårdens elljusspår. Avtal finns mellan föreningen och fritidsnämnden (sen 2006) som årligen ger dem 30 000 kronor. Dock måste man inför varje år inkomma med ny skriftlig ansökan. Utöver spårbidraget har ett engångsbidrag utgått för spårtavlor och riktningsskyltar.

Saltsjöbadens IF:s skidsektion

Föreningen spårar på Saltsjöbadens golfbana. Numera ligger ansvaret för spårläggningen på den relativt nybildade skidsektionen. Innan dess utfördes arbetet under flera år av kamratklubben GG40+. Det finns inget avtal med föreningen och inga bidrag för spårning har utgått. Föreningen har dock vid två tillfällen erhållit hjälp för inköp av en spårkalle respektive en spårsladd. Kommunen har också bidragit med stöd till upprustning av de skoterförråd föreningen idag använder.

Boo Kanot och Skidklubb

Föreningen lägger spår vid Velamsund, runt elljusspåret och närbelägna ängar. Man har sedan lång tid tillbaks avtal med kommunens park- och naturenhet om skötsel och underhåll av motionsspår, preparering av skidspår med mera. För detta erhåller klubben ett årligt bidrag från Natur- och trafiknämnden.

Motiv och tankar för kommunalt stöd till verksamheten

Längdskidåkning är en populär idrott, motions- och rekreationsform. Ur friskvårdssynpunkt en fantastisk verksamhet som aktiverar många muskelgrupper, har låg skaderisk och erbjuder utevistelse med förhoppningsvis sol, frisk luft och naturupplevelser. Ur folkhälso-synpunkt är det därför viktigt att kommunen underlättar och möjliggör skidåkning på välpreparerade spår i närmiljön i så många kommundelar som möjligt. Numera har fritidsnämnden ansvar för folkhälsofrågorna (för personer under 65 år) och det är därför särskilt angeläget att konkreta satsningar också görs för alla som motionerar på egen hand, utanför föreningslivet. Att under vinterhalvåret möjliggöra bra preparerade skidspår i olika kommundelar för såväl skidföreningar som den breda allmänheten – är en kostnadseffektiv insats för att främja medborgarnas hälsa.

Erfarenheten från Nackas skidföreningar är att antalet utövare har ökat markant under de senaste tio åren – numera finns alla åldrar, med vitt skilda ambitionsnivåer ute i spåren. Det är inte bara ”träning” utan hela registret från tävlingsåkare till motionärer, barnfamiljer och skidflanörer. Under en fin helg är parkeringarna fullbelagda och spåren nyttjas ordentligt. Så ser det ut både vid Järla/Hellasgården, Saltsjöbaden och vid Velamsund. Ofta används dessa spår också kvällstid av skidåkare med pannlampa.

Trots osäkerheten om snöförhållandena är våra skidföreningar förberedda på att preparera spår så fort tillräckligt med snö och kyla finns. De sista två åren har varit delvis snöfattiga men finns bara kylan så kan föreningarna ofta åstadkomma bra skidspår. Med särskild snösamlare dras befintlig snö mot mitten där sedan skidspåret prepareras. Efter varje snöfall görs en ordentlig arbetsinsats av klubbarna - för att få till stånd välpreparerade spår allt utifrån de förutsättningar som finns.

Den ökande populariteten för ”skidåkning” med fler utövare och bättre skidutrustning innebär också att allmänheten ställer större krav på både spår och information (spårstatus). Man upplever det ofta som en kommunal angelägenhet - trots att det är en insats utförd av en ideell förening. Av alla som nyttjar spåren så är det sannolikt inte mer än fem procent

som är medlemmar i föreningen, resten ca 95 procent utgör allmänheten. Utifrån denna aspekt så blir kommunens bidrag till skidspårspreparering främst ett stöd till den breda allmänheten.

Enhetens förslag till ny modell för bidrag till föreningarna

Kultur- och fritidsenheten har, i samråd med berörda föreningar, upprättat ett förslag på hur stödet till preparering av skidspår kan utformas. I den nya modellen tar kommunen ett större ansvar än tidigare vilket ger föreningarna allmänt sett en ökad ersättningsnivå. Förslaget bygger på en mer långsiktig lösning som är hållbar och realistisk för såväl kommun som berörda föreningar. Samtidigt innebär det också att förutsättningarna mellan klubbarna blir mer likvärdiga. Under arbetet med översynen har en dialog förts med berörda föreningar och det finns en acceptans för de förslag som föreligger. Även om behov av ännu högre ersättningsnivåer önskas - så finns i grunden en medvetenhet om att förslaget genererar bättre förutsättningar än tidigare - och att uppdelningen på fast respektive rörligt bidrag är relevant utifrån hur olika vintrarna och snöförhållandena är på våra breddgrader.

Stödet bygger på två ersättningsdelar, fast- respektive rörligt bidrag. Totalt kan bidraget till respektive förening inte överstiga fastlagt takbelopp.

Fast ersättning	21 500 kr	Ska stödja löpande driftskostnader för skoter och nödvändig spårutrustning (service, reparationer, försäkring mm). Delar av beloppet ska över tid disponeras och planeras för att möjliggöra utbyte och nyanskaffning av skoter och spårutrustning - när så blir nödvändigt. Syftet med ersättningen är att kommunen delvis också bistår med stöd till de fasta kostnader föreningarna har - oavsett hur vinterns snöförhållanden blir.
Rörlig ersättning	275 kr/tim.	Varje utfört tillfälle ska noteras (dag, tid, antal timmar och åtgärd). Efter säsongen, senast den 15 april, ska föreningarna lämna en sammanställning över de insatser som utförts, utifrån tre huvudområden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Spårpreparering (huvuduppgiften) 2. För- och efterarbeten (ev. mark/slyröjning, hänvisning- och spårtavlor mm) 3. Utlägg av information och spårstatus - internet. <p>Den rörliga ersättningen utgår ej till Boo Kanot och Skidklubb eftersom de erhåller ”motsvarande” stöd från Natur- och trafiknämnden. Dock måste även de lämna nämnda sammanställning - som redovisning för de stöd fritidsnämnden ger.</p>

Takbelopp	65 000 kr	Den totala ersättningen per säsong och förening kan ej överstiga fastställt takbelopp.
Utbetalning	Fast del	Sker senast den 30 november före skidsäsongen, efter skriftlig anmälan från föreningarna.
	Rörlig del	Sker efter avslutad säsong, utifrån inlämnad och godkänd redovisning.
Överenskommelse		Skriftlig överenskommelse tecknas mellan kommun och respektive förening om uppdraget och de bidrag som utgår därför. Överenskommelsen omfattar 3 år från vintersäsongen 2015/16 och förlängs därefter med 3 år i sänder om uppsägning skriftligen ej sker senast 6 månader före löpande avtalstids utgång.

Ekonomiska konsekvenser

Tre föreningar uppbär fast ersättning - men endast två av dem berörs av den rörliga delen från fritidsnämnden.

Årets budget 2015 belastas med 64 500 kronor (fast ersättning för kommande säsong). Från år 2016, och så länge överenskommelserna gäller, utgår sedan årligen 64 500 kronor i fast ersättning och högst 87 000 kronor i rörlig ersättning. Sammantaget kan bidraget uppgå till högst 151 500 kronor per år.

Det rörliga beloppet varierar mellan åren beroende på snöförhållandena och lär hamna mellan 30–87 000 kronor. En normal ”genomsnittsvinter” kanske runt 55 000 kronor.

Klaus Siegel
Kultur- och fritidsenheten